

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕНЕДЖМЕНТ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ: ПАРАДИГМИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ»

Ступінь освіти	доктор філософії
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Освітня програма	Публічне управління та адміністрування
Тривалість викладання	3-й семестр
Кількість кредитів	6 кредитів ЄКТС (180 годин)
Заняття:	
лекції:	3 години на тиждень
практичні:	2 години на тиждень
Мова викладання	українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=5118>

Кафедра, що викладає: Державного управління і місцевого самоврядування (ДУМС)

Викладачі:

Маматова Тетяна Валеріївна

д.держ.упр., професор, професор кафедри

Персональна сторінка <https://cutt.ly/K4H3DQ8>

E-mail: Mamatova.T.V@nmu.one

Чикаренко Ірина Аркадіївна

д.держ.упр., професор, завідувач кафедри

Персональна сторінка <https://cutt.ly/v4H3K7T>

E-mail: Chykarenko.I@nmu.one

1. Анотація до курсу

Під час вивчення цієї дисципліни Ви ознайомитесь із сучасними парадигмами менеджменту в публічному управлінні, зокрема, концепціями економічного розвитку територій та спроможності територіальних громад, концепціями сталого розвитку, всеохопного управління на основі якості та їх імплементації в публічному управлінні в умовах економіки знань і креативної економіки.

У Вас буде можливість розвинути навички реалізації стратегічних підходів під час здійснення наукових досліджень та реалізації професійної діяльності в органах публічного управління, оцінювання зрілості та моделювання інтегрованих систем менеджменту, розроблення проєктів, програм та їх портфелів та формулювання елементів наукової новизни власного дисертаційного дослідження у частині застосування моделей, методів, інструментів менеджменту.

2. Мета та завдання курсу

Мета дисципліни – формування у здобувачів вищої освіти сучасного проактивного стратегічного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту в публічному управлінні.

Завдання курсу:

– **знати і розуміти:** сучасні парадигми і технології менеджменту; сучасних концепцій економічного розвитку територій; основи концепції спроможності територіальних громад; сутність моделей технологічної зрілості та організаційної досконалості органів публічного управління; сутність концепцій сталого розвитку, всеохопного управління на основі якості та їх імплементації в публічному управлінні в умовах економіки знань і креативної економіки; сутність технологій вимірювання, оцінювання й розвитку інституційної спроможності органів публічного управління; методологічні засади стратегічного управління в публічній сфері; методологію управління науковими проектами та проектами розвитку в публічній сфері;

– **вміти:** критично аналізувати стан, основні проблеми і тенденції економічного розвитку територій і забезпечення спроможності територіальних громад; розробляти моделі інтегрованих системи менеджменту органів публічного управління; застосовувати стратегічні підходи під час здійснення наукових досліджень та реалізації професійної діяльності в органах публічного управління; розробляти програмні документи (стратегії, програми, концепції) у сфері інноваційного розвитку територій і громад; розробляти концепції проектів регіонального та місцевого розвитку; розробляти нові та/або модифікувати існуючі технології публічного управління повоєнним відновленням України.

3. Результати навчання

Дисциплінарні результати навчання:

- *порівнювати та інтерпретувати* сучасні парадигми і технології менеджменту предметної сфери власного, дослідження;
- *відтворювати та інтерпретувати* загальнонаукову термінологію та термінологію у сфері менеджменту в контексті публічного управління та адміністрування;
- *аргументувати, обґрунтувати, захищати* авторську позицію, зокрема, під час усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою;
- *узагальнювати та інтегрувати* складові методології управління науковими проектами та проектами розвитку в публічній сфері, *розробляти* концепції проектів регіонального або місцевого розвитку у межах власного дослідження
- *пояснювати, порівнювати та узагальнювати* основні положення сучасних концепцій економічного розвитку територій, *критично аналізувати* стан, основні проблеми і тенденції економічного розвитку територій та спроможності територіальних громад;
- *класифікувати, аналізувати, інтегрувати* моделі технологічної зрілості та організаційної досконалості, *модифікувати* обрані моделі для органів публічного управління;
- *пояснювати, інтерпретувати та критикувати* основні положення концепцій сталого розвитку, всеохопного управління на основі якості та *генерувати* пропозиції щодо їх імплементації в публічному управлінні в умовах економіки знань і креативної економіки;
- *пояснювати, інтерпретувати та інтегрувати* стратегічний та проектний підходи під час здійснення наукових досліджень та реалізації професійної діяльності в органах публічного управління;
- *обговорювати та узагальнювати* основні положення програмних документів (стратегії, програми, концепції) у сфері інноваційного розвитку територій і громад, *пропонувати* адекватні механізми управління під час реалізації пріоритетів зазначених програмних документів;

- *розробляти* нові та/або *модифікувати* існуючі моделі інтегрованих системи менеджменту органів публічного управління у контексті предметного поля власного дослідження;
- *інтерпретувати* та *модифікувати* технології вимірювання, оцінювання й розвитку інституційної спроможності органів публічного управління як складової вирішення прикладної проблеми власного наукового дослідження;
- *розробляти* нові та/або *модифікувати* існуючі технології публічного управління повоєнним відновленням України;
- *розробляти, аргументувати, формулювати* та *дискутувати* авторську позицію щодо елементів наукової новизни власного дисертаційного дослідження. *Ставити питання* щодо формулювань наукової новизни колег.

4. Структура курсу

Тижні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
1	Вступ до курсу Мета, завдання, результати Політика курсу Навчальні матеріали Система та критерії оцінювання	Лекція	Силабус Презентація курсу Методичні рекомендації Рекомендовані джерела ККР для проведення екзамену	–
	Тема 1. Менеджмент в публічному управлінні: загальні положення та сучасні парадигми		Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-1
	Практичне заняття за темою 1. Складові сучасної парадигми суспільного управління у контексті власного дисертаційного дослідження	Практичне заняття	Методичні рекомендації	0-3
2	Тема 2. Теоретичний зміст сучасних концепцій економічного розвитку територій та спроможності територіальних громад	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	-
	Практичне заняття за темою 2. Практика застосування інструментів місцевого розвитку за участі громади	Практичне заняття	Методичні рекомендації	0-3
3	Тема 2. Теоретичний зміст сучасних концепцій економічного розвитку територій та спроможності територіальних громад	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-2
	Презентація результатів виконання індивідуального завдання «Обґрунтування впливу предмету дисертації на розвиток території / спроможність територіальної громади»	Практичне заняття	Презентації здобувачів	0-15
4	Тема 3. Концепція сталого розвитку та її імплементація в публічному управлінні	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-1
	Практичне заняття за темою 3. Оцінювання прогресу у досягненні Цілей сталого розвитку на різних рівнях публічного управління	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-3

Тижні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
5	Тема 4. Концепція всеохопного управління на основі якості в публічному управлінні	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	-
	Практичне заняття за темою 4. Моделювання інтегрованої системи менеджменту органу публічного управління (командний міні-проект)	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-3
6	Тема 4. Концепція всеохопного управління на основі якості в публічному управлінні	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	0-2
	Практичне заняття за темою 4. Моделювання інтегрованої системи менеджменту органу публічного управління (командний міні-проект)	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-3
7	Тема 5. Публічне управління в умовах економіки знань і креативної економіки	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	0-1
	Практичне заняття за темою 5. Спільноти практик як інструмент управління знаннями: кращі світові та вітчизняні практики	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-3
8	Тема 6. Технології оцінювання та розвиток інституційної спроможності органів публічного управління	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	-
	Практичне заняття за темою 6. Модель CAF (Common Assessment Framework): шкали оцінювання, що застосовуються для оцінювання можливостей організації і результатів діяльності	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	-
9	Тема 6. Технології оцінювання та розвиток інституційної спроможності органів публічного управління	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	0-2
	Практичне заняття за темою 6. Модель CAF: шкали оцінювання, що застосовуються для оцінювання можливостей організації і результатів діяльності	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-6
10	Тема 6. Технології оцінювання та розвиток інституційної спроможності органів публічного управління	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	0-1
	Презентація результатів виконання індивідуального завдання «Місце оцінювання у дисертаційному дослідженні»	Практичне заняття	Презентації здобувачів	0-15
11	Тема 7. Особливості стратегічного управління розвитком громад і територій	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	-
	Практичне заняття за темою 7.	Практичне	Методичні рекомендації	0-6

Тижні	Тематика занять	Вид занять	Ресурси	Оцінка
	Стратегії розвитку в публічному управлінні: кращі світові та вітчизняні практики	заняття	Спеціалізовані веб-ресурси	
12	Тема 7. Особливості стратегічного управління розвитком громад і територій	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	0-2
	Презентація результатів виконання індивідуального завдання «Місце стратегічних підходів у дисертаційному дослідженні»	Практичне заняття	Презентації здобувачів	0-15
13	Тема 8. Управління проектами, програмами та портфелями в публічному секторі	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	–
	Практичне заняття за темою 8. Розроблення й презентація заінтересованим сторонам концепції проекту місцевого розвитку (командний міні-проект)	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	–
14	Тема 8. Управління проектами, програмами та портфелями в публічному секторі	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела Спеціалізовані веб-ресурси	0-2
	Практичне заняття за темою 8. Розроблення й презентація заінтересованим сторонам концепції проекту місцевого розвитку (командний міні-проект)	Практичне заняття	Методичні рекомендації Спеціалізовані веб-ресурси	0-7
15	Тема 9. Технології публічного управління повоєнним відновленням України	Лекція	Презентація за темою Рекомендовані джерела	0-1
	Практичне заняття за темою 9. Плани, програми та проекти повоєнного відновлення України на різних рівнях публічного управління	Практичне заняття	Методичні рекомендації	0-3
16	Підведення підсумків вивчення дисципліни	Лекція	Силабус ККР для проведення екзамену Анкети у MS Forms	–
	Підведення підсумків вивчення дисципліни	Практичне заняття		–

Індивідуальне завдання «Обґрунтування впливу предмету дисертації на розвиток території / спроможність територіальної громади» (тема 2, презентація на 3 тижні).

1. Визначити відповідне наукове завдання власного дисертаційного дослідження.
2. Здійснити аналіз вихідних умов щодо стану економічного розвитку територіальної громади (регіону, країни) за даними останніх 3-5 років, у тому числі в сфері, що стосується предмету Вашого дослідження.
3. Виявити і описати проблеми (ризики, вади, недостатній рівень впливу тощо) наявного стану предметної сфери дослідження та визначити її (предметної сфери) вплив на економічний розвиток території.
4. Запропонувати авторській підхід (модель, механізм тощо) економічного розвитку економічного розвитку територіальної громади (регіону, країни) за умови удосконалення предметної галузі авторського дослідження.

5. Розробити авторське формулювання одного з елементів наукової новизни дисертаційного дослідження щодо впливу предметної галузі авторського дослідження на економічний розвиток територій.

6. Презентувати складові дослідження щодо впливу предметної галузі на економічний розвиток територій.

Індивідуальне завдання «Місце оцінювання у дисертаційному дослідженні» (тема 6, презентація на 10 тижні).

1. Визначити наукові завдання власного дисертаційного дослідження, що містять елементи оцінювання.

2. Сформулювати елементи наукової новизни, які стосуються оцінювання в публічному управлінні.

3. Презентувати складові дослідження, що містять елементи оцінювання.

Індивідуальне завдання «Місце стратегічних та проєктних підходів у дисертаційному дослідженні» (тема 7, презентація на 12 тижні).

1. Визначити наукові завдання власного дисертаційного дослідження, що містять елементи стратегічного управління, управління проєктами та програмами.

2. Сформулювати елементи наукової новизни, які стосуються формування стратегій розвитку, реалізації програм та проєктів в публічному управлінні.

3. Презентувати складові дослідження, що містять елементи стратегічного планування.

Під час презентації і захисту результатів виконання індивідуальних завдань у межах практичних занять передбачено процедуру peer-assessment (оцінювання з боку інших здобувачів освіти).

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На лекційних заняттях обов'язково мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Активованій аккаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Microsoft Office365.

Перевірений доступ з ПК чи мобільного гаджету до за стосунків Microsoft Office: Teams, Moodle.

Інстальований на ПК та мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point).

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

Загальні критерії досягнення результатів навчання відповідають описам 8-го кваліфікаційного рівня НРК.

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни **на підставі поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та виконання і захисту практичних робіт складатиме не менше 60 балів. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Теоретична частина оцінюється за результатами *участі у дискусіях* під час інтерактивних лекцій, виконанню та *презентації результатів трьох індивідуальних завдань*, зміст яких описано у розділі 4 (участь у дискусіях та презентація результатів окремих завдань оцінюється в межах 100 балів відповідно до Загальних критеріїв досягнення результатів навчання для 8-го кваліфікаційного рівня за НРК (доктор філософії)» (див. «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» <https://cutt.ly/1ORACPD>) із подальшим перерахунком відповідно до розподілу балів за окремими темами та завданнями, див. у табл. розділу 4). Загалом за участь у дискусіях і захист результатів виконання трьох індивідуальних завдань отримується **максимум 60 балів**.

Практичні роботи (індивідуальні і командні завдання, розподіл балів див. у табл. розділу 4) виконуються під час практичних занять (презентація результатів окремих завдань оцінюється в межах 100 балів відповідно до Загальних критеріїв досягнення результатів навчання для 8-го кваліфікаційного рівня за НРК (доктор філософії)» (див. «Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» <https://cutt.ly/1ORACPD>) із подальшим перерахунком відповідно до розподілу балів за окремими темами та завданнями, див. у табл. розділу 4). При несвоєчасному здаванні практичної роботи оцінка знижується вдвічі. У сумі за практичну частину курсу при поточному оцінюванні отримується **максимум 40 балів**.

Отримані бали за теоретичну частину та практичні роботи додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

Розподіл максимальної кількості балів за складовими поточного контролю:

Теоретична частина	Практична частина	Разом
60	40	100

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання (екзамен)** під час сесії. Якщо здобувач не здав у письмовій формі виконаних індивідуальних завдань (три завдання), він отримує незадовільну підсумкову оцінку з дисципліни.

Екзамен проводиться у вигляді комплексної контрольної роботи, яка включає запитання з теоретичної та практичної частини курсу. Білет складається з **60 тестових завдань** із чотирма варіантами відповідей, одна правильна відповідь оцінюється в 1 бал (**разом 60 балів**) та **10 тестових завдань** з практичної частини, кожне з запитань оцінюється максимум у 4 бали (**разом 40 балів**), причому:

- 4 бали – відповідність еталону;
- 3 бали – відповідність еталону з незначними помилками;
- 2 бали – часткова відповідність еталону, питання повністю не розкрито;
- 1 бал – невідповідність еталону, але відповідність темі запитання;
- 0 балів – відповідь не наведена або не відноситься до теми запитання.

Отримані бали за відкриті та закриті тести додаються і є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимально за підсумковою роботою здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність

базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів) що можуть використовуватися в освітньому процесі. Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням «Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»:

http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи дисципліни у Microsoft Teams.

Рекомендуємо створити профілі та підписатися на сторінку кафедри державного управління і місцевого самоврядування у Facebook: <https://www.facebook.com/kafedra.publicmanagement/>.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота у рамках дисципліни дистанційно у застосунку Microsoft Teams та на корпоративній платформі Moodle (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно дисципліни мають надсилатися на університетську електронну пошту або до групи у Microsoft Teams.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять.

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим.

Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності.

Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту.

Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби).

Оцінки неможливо отримати під час консультацій або інших додаткових годин спілкування з викладачем. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті. Здобувачі вищої освіти має право на зарахування результатів навчання, які отримані у неформальній освіті, за окремими темами або видами навчальної активності із попереднім погодженням з викладачем дисципліни та гарантом освітньої програми. Визнання результатів здійснюється за наявності відповідних сертифікатів.

7.7. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачам вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Децентралізація влади в Україні: оцінювання результатів формування та розвитку самодостатніх громад : монографія / за заг. та наук. ред. С. М. Серьогіна, І. А. Чикаренко. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2019. 292 с. https://palsg.nmu.org.ua/ua/Sci/Monograph/decentralization_of_power-2019.pdf
2. Інноваційні інструменти забезпечення сталого суспільного розвитку в умовах економіки знань : навч. посіб. у слайдах / Т. В. Маматова, В. М. Молоканова, І. А. Чикаренко. Дніпро : Грані, 2018. 220 с. https://palsg.nmu.org.ua/ua/literature/2018_Innovative%20instruments_navch_pos.pdf
3. Інструменти забезпечення ефективності, результативності та якості діяльності органів державної влади / М. Канавець (кер. авт. колективу), Ю. Лихач, А. Кукуля, О. Бутенко, Ю. Єрченко; за заг. ред. В. Купрія. Київ : Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2019. 178 с. Режим доступу : <http://www.center.gov.ua/com-phocagallery-controlpanel/biblioteka>
4. Місцевий економічний розвиток: моделі, ресурси та інструменти фінансування : практич. посіб. / Н. Балдич, Н. Гринчук, Н. Ходько, Л. Чорній, Я. Глібіщук ; упоряд.: І. Лепьошкін. Київ : Федерація канадських муніципалітетів / Проєкт міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст», 2020. У п'яти част. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/12875>
5. Потенціал розвитку територій: методологічні засади формування і нарощення : монографія / О. Ю. Бобровська, Т. А. Крушельницька, М. А. Латинін [та ін.] ; за заг. ред. О. Ю. Бобровської. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 362 с. https://palsg.nmu.org.ua/ua/Sci/Monograph/monografiya_EREP_2017.pdf
6. Проектний менеджмент в публічному управлінні : підручник / кол. авт. ; за наук. ред. Ю. П. Шарова. Київ : НАДУ, 2017. 344 с. https://palsg.nmu.org.ua/ua/literature/2017_ProjectManagPubl_pidruchn.pdf
7. Сталий розвиток територій: виклики та можливості: колективна монографія / за заг. ред. О. Ю. Бобровської. Таллінн, Естонія : Міжнародний центр досліджень, освіти та навчання (MTU), 2021. 234 с. https://palsg.nmu.org.ua/ua/Sci/Monograph/Sustainable_development_of_%20territories_2021.pdf
8. Стратегічний вибір Дніпропетровщини: від сучасних реалій до бажаного майбутнього : монографія / кол. авт. ; за заг. та наук. ред. І. А. Чикаренко, Т. В. Маматової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2021. 162 с. https://palsg.nmu.org.ua/ua/Sci/Monograph/Strategic_choice-2021.pdf
9. Управління змінами в публічному адмініструванні : навч. посіб. / Ю. П. Шаров, І. А. Чикаренко, Т. В. Маматова [та ін.] ; за наук. ред. Ю. П. Шарова. Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2012. 148 с.
10. Управління проектами : навч. посіб. / Т. В. Маматова, В. М. Молоканова, І. А. Чикаренко, О. О. Чикаренко. – Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 128 с. https://palsg.nmu.org.ua/ua/literature/2018_ProjectManag_navch_pos.pdf
11. Управління стратегічним розвитком об'єднаних територіальних громад: інноваційні підходи та інструменти : монографія / С. М. Серьогін, Ю. П. Шаров, Є. І. Бородін, Н. Т. Гончарук [та ін.] ; за заг. та наук. ред. С. М. Серьогіна, Ю. П. Шарова. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2016. 278 с. https://palsg.nmu.org.ua/ua/Sci/Monograph/Strategic_development_2016.pdf

Нормативні документи

1. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна» / Міністерство економічного розвитку і торгівлі України. 2017. 174 с. URL: http://un.org.ua/images/SDGs_NationalReportUA_Web_1.pdf
2. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки : постанова Кабінету міністрів України від 5 серп. 2020 р. № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>

3. Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації : наказ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 31 бер. 2016 р. № 79. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0632-16/ed20190212#n188>
4. Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року : указ Президента України від 30 вер. 2019 р. № 722. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>
5. Цілі сталого розвитку 2030 / ООН в Україні. URL: <https://ukraine.un.org/uk/sdgs>
6. European strategy for smart, sustainable and inclusive growth «Europe 2020», 2010. URL: <https://www.eea.europa.eu/policy-documents/com-2010-2020-europe-2020>
7. ISO 18091:2019(en) Quality management systems – Guidelines for the application of ISO 9001 in local government. URL: <https://www.iso.org/obp/ui/#iso:std:iso:18091:ed-2:v1:en>
8. ISO 20121:2012(en). Event sustainability management systems – Requirements with guidance for use. URL: <https://www.iso.org/standard/54552.html>
9. ISO 22301:2019 Societal security -- Business continuity management systems --- Requirements. URL: <https://www.iso.org/standard/75106.html>
10. ISO 26000:2010 Guidance on social responsibility. URL: <https://www.iso.org/standard/42546.html>
11. ISO 37120:2018 Sustainable cities and communities – Indicators for city services and quality of life. URL: <https://www.iso.org/standard/68498.html>

Додаткові

1. Борисенко Ю. В., Маматова Т. В. Підхід до оцінювання зрілості мережевих систем місцевого розвитку, орієнтованого на громаду. *Аспекти публічного управління*. 2017. Т. 5. № 11. С. 19–30. doi: <https://doi.org/10.15421/15201736>
2. Глобальні цілі сталого розвитку 2030. URL: [http://www.un.org.ua/images/documents/3615/цїлі_web\(2\).pdf](http://www.un.org.ua/images/documents/3615/цїлі_web(2).pdf)
3. Крушельницька Т. А. Фінансова самодостатність територіальних громад в умовах децентралізації: аналіз та нові виклики. *Аспекти публічного управління*. 2020. № 1. Том 8. С. 6–14. doi: <https://doi.org/10.15421/152001>
4. Маматова Т. В. Управління особистими та професійними знаннями у сфері місцевого самоврядування. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2022. № 6. С. 25–32. doi: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2022.6.4>
5. Маматова Т. В., Серьогіна Н. К., Кравцова Т. В. Системи менеджменту соціальної відповідальності на основі стандартів ISO як фактор забезпечення сталого розвитку. *Управління проектами та розвиток виробництва*. 2019. № 2(70). С. 13–23.
6. Маматова Т., Бортнік О. Удосконалення місцевого самоврядування в Україні на основі європейської моделі самооцінювання САФ. *Аспекти публічного управління*. 2020. Т. 8. № 4. С. 5–15. doi: <https://doi.org/10.15421/152076>
7. Маматова Т., Чикаренко І., Борисенко В. Підходи до відновлення та забезпечення резильєнтності (стійкості) сільських територій в Європейському Союзі. *Актуальні проблеми європейської інтеграції та євроатлантичного співробітництва України : матеріали ХІХ наук.-практ. конф., 16 червня 2022 р., м. Дніпро / за заг. ред. Л. Л. Прокопенка*. Дніпро : НТУ «Дніпровська політехніка», 2022. С. 16–18. URL: https://palsg.nmu.org.ua/ua/Sci/konf/Material_conference_16_06_2022.pdf
8. Менеджмент якості в органах місцевого самоврядування : монографія / О. Бортнік, С. Квітка, Т. Маматова, С. Серьогін ; за заг. ред. С. Серьогіна. Дніпропетровськ : Грані, 2015. 140 с.
9. Практичний посібник з питань формування спроможних територіальних громад / за заг. ред. С. М. Серьогіна. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 164 с.

10. Технічне регулювання у сфері стандартизації «розумних громад» та «розумних міст»: європейський досвід : аналіт. записка / Національний інститут стратегічних досліджень ; Д. І. Олійник, 2016. URL: <http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/az-tr-vropeyskiy-dosv-d-dcb7c.pdf>
11. Управління фінансовими ресурсами та бюджетом територіальних громад : практ. посіб. / О. Ю. Бобровська, Т. А. Крушельницька, О. Ю. Матвеева, М. М. Трещов, Л. Г. Шевченко ; за заг. ред. С. М. Серьогіна та Т. А. Крушельницької. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2018. 113 с.
12. Цілі сталого розвитку: що треба знати органам місцевого самоврядування. URL: <https://cutt.ly/qN7jqrk>.
13. Чикаренко І. А. Формування системи управління інноваційним розвитком територіальних громад : монографія. Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2014. 338 с.
14. Чикаренко І. А., Маматова Т. В. Забезпечення стійкості, ревіталізації та розвитку територій і громад в Україні: започаткування наукового дослідження. *Міжнародні економічні відносини. Сталий розвиток України в умовах глобалізації та Європейської економічної інтеграції: проблеми, перспективи, ефективність. ФЕНІКС-2022 : матеріали міжнародної наук.-практ. конф.*, м. Харків, 31 травня 2022 р. Харків : НТУ «Харківський політехнічний інститут», 2022. С. 141–143. URL: <https://cutt.ly/RMLrZgF>
15. Чикаренко І. А., Маматова Т. В. «Розумна спеціалізація» як цільовий орієнтир стратегічного розвитку територіальних громад. *Strategic Management: Global Trends and National Peculiarities. – collective monograph*. Poland: Publishing House «Baltija Publishing», 2019. Р. 406–420.
16. Чикаренко І. А., Маматова Т. В. Розширення предметної сфери муніципального менеджменту. *Аспекти публічного управління*. 2019. Т. 7. № 1. С. 54–61. doi: 10.15421/15195.
17. Чикаренко І. А., Маматова Т. В. Смарт-спеціалізація в рамках реформованої Політики згуртованості Європейської Комісії: нові пріоритети та виклики. *Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права*. 2022. № 6. С. 91–99. doi: <https://doi.org/10.51547/ppp.dp.ua/2022.6.14>
18. Чикаренко І., Маматова Т., Чикаренко О. Стратегія регіонального розвитку на основі Смарт-спеціалізації: методологічні засади. *Аспекти публічного управління*. 2020. Т. 8. № 1. С. 30–42. doi: 10.15421/152003.
19. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide) / Project Management Institute, Inc. ; Sixth Edition, 2017. 756 p.
20. Administration as a Service – the Public as a Client : The OECD Report / OECD. 1987. 144 p.
21. Agile Practice Guide / Project Management Institute, Inc., 2017. 168 p.
22. Bolisani E., Handzic M. Advances in Knowledge Management Celebrating Twenty Years of Research and Practice. Springer International Publishing Switzerland, 2015. doi: 10.1007/978-3-319-09501-1. URL: <http://ndl.ethernet.edu.et/bitstream/123456789/33496/1/136.Ettore%20Bolisani.pdf>.
23. Bortnik O. Application of ISO 10000 standard series for quality management system improvement in municipalities. *Evropský politický a právní diskurz*. 2020. Vol. 7. Iss. 3. P. 113–119. doi: 10.46340/eppd.2020.7.3.16
24. Bortnik O. V. Implementation of international standards in local government structures as a key to sustainable development. *Public Administration Aspects*. 2019. Vol. 7. № 5. С. 31–43.
25. Chykarenko I. A., Mamatova T. V., Chykarenko O. O. , Sergienko E. O. , Martseniuk O. O. Organizational and Legal Aspects of Elaboration of Amalgamated Territorial Communities Sustainable Development Strategies. *International Journal of Management*. 2020. Vol. 11. Iss. 05. P. 1084–1093. doi: 10.34218/IJM.11.5.2020.099. URL: https://www.iaeme.com/MasterAdmin/uploadfolder/IJM_11_05_099/IJM_11_05_099.pdf
26. Citizens as Partners: OECD Handbook on Information, Consultation and Public Participation in Policy-Making. Paris Cedex : OECD Publishing, 2001. 112 p.
27. Contributing to the UN Sustainable Development Goals with ISO standards. ISO, 2018. 23 p. URL: <https://www.iso.org/publication/PUB100429.html>.

28. Developing sustainably : ISO standards to promote sustainable growth. URL: <https://www.iso.org/developing-sustainably.html>.
29. Drobakhina T., Маматова Т. Tailored Approaches for Successful Local Creative Economy Development: Knowledge Management, Agile & Extreme Project Management. *Knowledge, Education, Law, Management*. 2021. № 4 (40). Vol. 1. P. 167–174. doi: <https://doi.org/10.51647/kelm.2021.4.26>
30. Goncharuk N. T., Prokopenko L. L., Krushelnytska T. A., Rubchak O. B., Taraban S. V. The capability of amalgamated territorial communities as a key factor in the socio-economic development of territories. *Studies of Applied Economics*. Vol. 39 No. 6 (2021): Special Issue: Innovative Development and Economic Growth in the CIS Countries. doi: <https://doi.org/10.25115/eea.v39i6.5267>.
31. Маматова Т. В., Чыкренко І. А., Мороз Е. Г., Yepifanova I. Yu., Kudlaieva N. V. Management of Enterprises and Organizations under the Conditions of Sustainable Development. *International Journal of Management*. 2020. Vol. 11. Iss. 04. P. 151–159. doi: 10.34218/IJM.11.4.2020.016.
32. OECD and the Sustainable Development Goals: Delivering on universal goals and targets. URL: <http://www.oecd.org/development/sustainable-development-goals.htm>
33. Saner R. Implementing the SDGs by Subnational Governments: Urgent Need to Strengthen Administrative Capacities. *HKPAA. PAAP 20.2:23-40*. 2017. P. 23–40. URL: https://www.researchgate.net/publication/321462637_Implementing_the_SDGs_by_Subnational_Governments_Urgent_Need_to_Strengthen_Administrative_Capacities
34. Sustainability, sustainable development and social responsibility. ISO definitions and terminology. ISO, 2016. 11 p. URL: http://iso26000.info/wp-content/uploads/2016/03/ISO_Sustainability_brochure.pdf

Інформаційні ресурси

1. Бюджетна Програма «Державний Фонд Регіонального Розвитку» / Міністерство розвитку громад та територій України. URL: <https://new.dfr.minregion.gov.ua/>
2. Децентралізація дає можливості : офіц. сайт. нац. проекту. URL: <http://decentralization.gov.ua/>
3. Міністерство розвитку громад та територій України. URL: <https://www.minregion.gov.ua/>
4. Партнерство для розвитку міст : проект міжнародної технічної допомоги, 2015-2024. URL: <http://pleddg.org.ua/ua/>
5. Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй – Україна. URL: <https://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home.html>
6. РегіоНет / RegioNet: національна мережа фахівців та практиків з регіонального та місцевого розвитку. URL: <https://regionet.org.ua/>
7. Центр управління знаннями «Ресурсний центр зі сталого місцевого розвитку» / Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Українська асоціація районних та обласних рад» (УАРОР). URL: <https://rozvytok.in.ua/>
8. CIVICUS – World Alliance for Citizen Participation. URL: <http://www.pgexchange.org/>
9. European CAF Resource Centre, EIPA. URL: <https://www.eipa.eu/portfolio/european-caf-resource-centre/>
10. Global Cities Registry™ for ISO 37120. URL: <http://www.dataforcities.org/global-cities-registry/>.
11. International Organization for Standardization (ISO). URL: <http://www.iso.org>
12. International Project Management Association (IPMA). URL: <https://www.ipma.world/>
13. Observatory of Public Sector Innovation (OPSI). URL: <https://www.oecd-opsi.org/>
14. OECD iLibrary. URL: <https://www.oecd-ilibrary.org/>
15. Publicservice Europe. URL: <http://www.publicserviceeurope.com/>
16. Smart Specialisation Platform. URL: <https://s3platform.jrc.ec.europa.eu>
17. Sustainable Development Knowledge Platform. URL: <https://sustainabledevelopment.un.org/>
18. The Conflict Sensitivity Consortium. URL: <http://www.conflict-sensitivity.org>
19. The DAC Network on Development Evaluation (DAC / OECD). URL: <https://www.oecd.org/dac/evaluation/>

20. The Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD).
URL: <http://www.oecd.org/>
21. The World Economic Forum (WEF). URL: <https://www.weforum.org/>
22. United Nations(UN). URL: <https://www.un.org/en>
23. United Nations Development Programme (UNDP).
URL: <https://www.undp.org/content/undp/en/home.html>
24. United Nations iLibrary. URL: <https://www.un-ilibrary.org/>